

umiddelbart fra Finantsudvalgets Side, som saa skulde have bevirket, at en Forhandling af denne Art ikke var kommen frem i Betænkningen, havde paa ingen Maade været den rigtige Fremfærd i et Tilfælde af denne Natur; thi saa havde Finantsudvalget stillet sig som Dommer, istedetfor at det kun skal i Sager af denne Art stille sig som udtalende den offentlige Mening. Denne Udtalen af den offentlige Mening har nu Finantsudvalget ved denne Leilighed gjort, og har gjort det — det troer jeg ogsaa Marineministeren selv erkjender — paa en saa tilbageholdende Maade som mulig, og ved Siden deraf slet ikke selv givet nogen Anledning til, at den er kommen til Forhandling her i Thinget, saa jeg troer, at i saa Henseende er Finantsudvalget fuldkomment forsvaret. Der er et andet Punkt, som er blevet berørt, og som jeg ikke vil lade gaae uomtalt hen; det angaaer — for at gjøre et stort Spring — Fyrtaarnet paa Den Hjelm. Der blev sagt: vilde det ikke være bedre for 5000 Rbd. at købe hele Den og saa afforte, om det skulde være et Par Hundrede Rbd. i Fyrinspecturens Lønning. Ministeren har derimod indvendt — og det troer jeg, han har havt fuldkommen Ret — at man ikke skulde lønne Embedsmænd ved denne Art Bestillinger paa en Maade, som kunde afstrage deres Opmærksomhed fra deres Kalb; men derved er det ikke afgjort, at den rette Vej, naar der forlanges en saa høj Priis for det Stykke, der skal bruges til Fyrinspecturens Havn, Lod og til selve Fyrtaarnet, og derimod i Forhold en saa ringe Priis for Den, er den, at man dog ikke skal købe Den, forbeholdende sig det behørigte Stykke til Fyrtaarnet v. s. v., og da sælge Resten, hvorved man sandsynligvis vilde faae det Stykke Grund, der behøves til Fyrtaarnet m. m., for aldeles Intet. Dette vilde være, troer jeg, den rette Fremfærd.

Forøvrigt maa jeg ogsaa her gjøre opmærksom paa, at den allerede Minister jo kan benytte sig af Expropriationsloven, og antager man ikke, at Loven ved en analog Anvendelse kan bruges i dette Tilfælde, vil det være meget simpelt at bringe et Lovforslag frem, som giver Bemyndigelse til at expropriere det fornødne Terrain

til et Fyrtaarn. Derved vilde, med den Erklæring, man allerede har i Haanden, at den hele D kan kjøbes for 5,000 Rbd., dette Stykke kunde blive nedfat ganske betydeligt i sin Priis; der ligger altsaa 2, 3 forskjellige Fremgangsmaader for, som alle efter min Mening ere bedre end at give de 2,700 Rbd., som ere forlangte.

Naar det er omtalt, at man ikke skulde opgive Christiansø med Fæstningsværkerne paa, bør jeg for Finantsudvalgets Skyld bemærke, at Finantsudvalget aldrig har tænkt sig, at Fæstningsværkerne skulde blive paa Christiansø, naar man opgav den som Fæstning; men det har meent, at man skulde sprænge dem i Luften og tilintetgjøre dem saaledes, at det vilde blive meget vanskeligt for nogen Fjende at sætte sig fast der. Spørgsmaalet er: er det farligere for Danmark og Bornholm, at den nøgne sprængte Klippe ligger hen som en Havn og et Tilflugtssted i Østersøen, end naar den ligger hen som en Fæstning? Nu er Finantsudvalget af den Mening, at den farligste Stikelse, hvori Christiansø kan ligge for danske og navnlig bornholmske Interesser, er saaledes, som den nu ligger, som en Fæstning, der ikke er let at forsvare, ja man kunde gjerne sige, som det maaskee ikke er muligt at forsvare mod et virkelig alvorlig meent Angreb. En D af en saadan Bessaffenhed, som Christiansø nu har, er et vigtigt Tilhold for en mægtig Fjende, og er en farlig Besiddelse for en svagere Magt. Det er denne Betragtning, hvorfra Finantsudvalget er gaaet ud. Skal Christiansø forøvrigt bibeholdes som Fæstning, saa har Udvalget meent, at man skulde komme til at garnisonere den paa en ganske anden Maade, end man hidtil har gjort det. Den bornholmske Militis savner Øvelse; den skal man bruge f. Ex i 6 og 6 Uger ad Gangen eller i 2 og 2 Maanedes ad Gangen, det fornødne Mandskab lægges paa den Maade derover; man betale dem der som Soldater og exercere dem der som Soldater. Det vilde være overordenligt nyttigt for den bornholmske Militis og uden Tvivl ogsaa en mindre kostbar Maade at besætte denne D paa, naar den absolut skal fastholdes som Fæstning, ligesom